

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ**

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ, ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ**

**ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ
ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ**

**СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЙНІ
МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ:
МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ, ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ**

Збірник наукових праць

Випуск п'ятдесят другий

**Київ - Вінниця
2018**

Рекомендовано до друку вченою радою

Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол №12 від 25 квітня 2018 р.).

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Гуревич Роман Семенович - доктор педагогічних наук, академік, дійсний член НАПН України, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Навчально-науковий інститут педагогіки, психології, підготовки фахівців вищої кваліфікації, директор, (головний редактор).

Коломієць Алла Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, проректор з наукової роботи, (заступник головного редактора).

Шевченко Людмила Станіславівна - кандидат педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кафедра інформаційних та інноваційних технологій в освіті (відповідальний секретар).

Ничкало Нелля Григорівна - доктор педагогічних наук, академік, дійсний член НАПН України, відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України, академік-секретар.

Биков Валерій Юхимович - доктор технічних наук, професор, дійсний член НАПН України, Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, директор.

Лук'янова Лариса Борисівна - доктор педагогічних наук, професор, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, директор.

Радкевич Валентина Олександрівна - доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, директор.

Козяр Михайло Миколайович - доктор педагогічних наук, професор, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, ректор.

Лазаренко Наталія Іванівна - кандидат педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, ректор.

Акімова Ольга Вікторівна - доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кафедра педагогіки, завідувач.

Бойчук Віталій Миколайович – доктор педагогічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Навчально-науковий інститут педагогіки, психології, підготовки фахівців вищої кваліфікації, заступник директора з наукової роботи.

Гомонюк Олена Михайлівна - доктор педагогічних наук, професор, Хмельницький національний університет, кафедра практичної психології та педагогіки.

Ковтонюк Мар'яна Михайлівна - доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кафедра математики та інформатики, завідувач.

Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кафедра алгебри і методики навчання математики, професор.

Паламарчук Ольга Миколаївна - доктор психологічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кафедра психології, завідувач.

Тарасенко Галина Сергіївна - доктор педагогічних наук, професор, Вінницька академія неперервної освіти.

Шахов Володимир Іванович - доктор педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кафедра психології, професор.

Кадемія Майя Юхимівна - кандидат педагогічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, кафедра інформаційних та інноваційних технологій в освіті, завідувач.

Гуревич Ірина - професор, PhD, технічний університет м. Дармштадт, Інститут перероблення знань, директор (ФРН).

Беженар Юлія Петрівна - кандидат педагогічних наук, доцент, установа освіти «Вітебський державний університет імені М.П. Машерова», художньо-графічний факультет, декан (Білорусь).

Ляска Євгенія Івона - доктор педагогічних наук габлітований, професор звичайний, Жешувський університет, вища школа педагогічна в Мисловицях (республіка Польща).

Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців:

С 91 методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. - Випуск 52 / редкол. - Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2018. - 465 с.

У збірнику наукових праць відомі дослідники, педагоги-практики середніх загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних навчальних закладів, працівники коледжів і вищих навчальних закладів висвітлюють теоретичні й прикладні аспекти впровадження сучасних інформаційних технологій та інноваційних методик навчання у підготовку кваліфікованих робітників, молодших спеціалістів, бакалаврів, спеціалістів і магістрів. Для науковців і педагогів-практиків загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних та вищих навчальних закладів, коледжів, працівників інститутів післядипломної педагогічної освіти. Статті збірника подано в авторській редакції.

Рецензенти:

О.Г. Романовський, доктор педагогічних наук, професор (Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»);

М.С. Корець, доктор педагогічних наук, професор (Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова);

Л.В. Оршанський, доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка);

Р.В. Сопівник, доктор педагогічних наук, професор (Національний університет біоресурсів і природокористування України);

С.М. Яшук, доктор педагогічних наук, професор (Уманський державний педагогічний університет імені П. Тичини).

ISSN 2412-1142

ISBN 978-966-2337-01-3

УДК [378.016 + 377.016] (06)

© Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського;

© Автори статей;

© ТОВ фірма «Планер»

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

NATIONAL ACADEMY OF EDUCATIONAL SCIENCE OF UKRAINE

**VINNYTSIA STATE MYKHAILO KOTSIUBYNSKYI PEDAGOGICAL UNIVERSITY
EDUCATIONAL AND SCIENTIFIC INSTITUTE OF PEDAGOGY, PSYCHOLOGY,
PREPARATION OF HIGH QUALIFICATION PROFESSIONALS**

**INSTITUTE OF PEDAGOGICAL AND ADULT EDUCATION
INSTITUTE OF VOCATIONAL TECHNICAL TRAINING
INSTITUTE OF INFORMATION TECHNOLOGIES AND LEARNING TOOLS**

**MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES AND
INNOVATION METHODOLOGIES OF EDUCATION IN
PROFESSIONAL TRAINING: METHODOLOGY, THEORY,
EXPERIENCE, PROBLEMS**

Collection of Scientific Papers

Issue 52

**Kyiv – Vinnytsia
2018**

Approved for the print by the resolution of the Scientific Board
of Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskiy Pedagogical University (Protocol N° 12 of 25.04.2018).

EDITORIAL BOARD:

Gurevych Roman S., Doctor of Pedagogics, Professor, Corresponding Member of NAES of Ukraine, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskiy Pedagogical University, Educational and Scientific Institute of Pedagogy, Psychology, Preparation of High Qualification Professionals, Director, (Editor-in-Chief).

Kolomiets Alla M., Doctor of Pedagogics, Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskiy Pedagogical University, Pro-rector of Research (Deputy Editor-in-Chief).

Shevchenko Liudmyla S., Candidate of Pedagogics, Associate Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskiy Pedagogical University, Chair of Information and Innovation Technologies in Education, Associate Professor (Executive Secretary).

Nychkalo Nellia G., Doctor of Pedagogics, Professor, Active Member of NAES of Ukraine, Department of Professional Education and Education of Adults of NAES of Ukraine, Academician-Secretary.

Bykov Valerii Yu., Doctor of Pedagogics, Professor, Active Member of NAES of Ukraine, Institute of Information Technologies and Learning Tools, Director.

Lukianova Larysa B., Doctor of Pedagogics, Professor, Institute of Pedagogical and Adult Education of NAES of Ukraine, Director.

Radkevych Valentyna O., Doctor of Pedagogics, Professor, Corresponding Member of NAES of Ukraine, Institute of Vocational Technical Training of NAES of Ukraine, Director.

Koziar Mykhailo M., Doctor of Pedagogics, Professor, Lviv State University of Life Safety, Rector.

Lazarenko Natalia I., Candidate of Pedagogics, Associate Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskiy Pedagogical University, Rector.

Akimova Olga V., Doctor of Pedagogics, Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskiy Pedagogical University, Chair of Pedagogics, Head of Chair.

Boychuk Vitaliy M., Doctor of Pedagogics, Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskiy Pedagogical University.

Gomoniuk Olena M., Doctor of Pedagogics, Professor, Khmelnytskyi National University, Chair of Practical Psychology and Pedagogics.

Matiasz Olga I., Doctor of Pedagogics, Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskiy Pedagogical University, Chair of Algebra and Mathematics Methodologies of Education, Professor.

Tarassenko Galyna S., Doctor of Pedagogics, Professor, Vinnytsia Academy of Continuing Education.

Kovtoniuk Mariana M., Doctor of Pedagogics, Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskiy Pedagogical University, Chair of Mathematics and Informatics.

Palamarchuk Olga M., Doctor of Psychology, Associate Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskiy Pedagogical University, Chair of Psychology, Head of Chair.

Shakhov Volodymyr I., Doctor of Pedagogics, Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskiy Pedagogical University, Chair of Psychology, Professor.

Kademiia Maiia Yu., Candidate of Pedagogics, Associate Professor, Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskiy Pedagogical University, Chair of Information and Innovation Technologies in Education, Head of Chair.

Gurevych Iryna, Professor, PhD, Knowledge Processing Institute of Darmstadt Technical University, Director (Germany).

Bezhenar Yulia P., Candidate of Pedagogics, Associate Professor, The Educational Establishment «Vitebsk State University named after P.M. Masherov», Faculty of Art and Graphics, Dean (Byelorussia).

Liaska Evgeniia Ivona, Habilitated Doctor (Pedagogics), Professor Ordinarius, Zheshevskiy University, High Pedagogic School in Myslovycsi (Poland).

Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training:
C 91 Methodology, Theory, Experience, Problems // Collection of Scientific Papers. - Issue 52 / Editorial Board. - Kyiv-Vinnytsia: TOV «Planer», 2018. - 465 p.

The collection of scientific papers is devoted to theoretical and applied aspects of application of modern information technologies and innovation methodologies of education in professional training, junior specialists, bachelors, specialists and masters. It presents a wide range of scientific works by famous scientists, pedagogues of comprehensive secondary schools, vocational schools, higher education establishments. The target readership of scientific papers collection includes pedagogues of comprehensive secondary schools, vocational schools, higher education establishments and institutions of postgraduate pedagogic education. The articles are presented in author redaction.

Reviewers:

O.G. Romanovsky, Doctor of Pedagogics, Professor (National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute»);

N.S. Korets, Doctor of Pedagogics, Professor (National Pedagogical Dragomanov University);

L.V. Orshansky, Doctor of Pedagogics, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University);

R.V. Sopivnyk, Doctor of Pedagogics, Professor (National University of life and environmental sciences of Ukraine);

S. M. Yaschuk, Doctor of Pedagogics, Professor (Pavlo Tychyna Uman Statepedagogical University).

9. Моніторинг інтеграції української системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти та наукового дослідження : аналіт. звіт / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. Фонд дослідж. освіт. політики» ; за заг. ред. Т. В. Фінікова, О. І. Шарова. – К. : Таксон, 2014. – 144 с.

10. Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність. Постанова КМУ від 12 серпня 2015 р. № 579 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/ru/cardnpd?docid>.

11. Співаковська Є. О. Формування мобільності студентів в рамках європейської інтеграції / Є. О. Співаковська, В. В. Базиченко // Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки. - 2014. - Вип. 65. - С. 57-63.

УДК 378.147.811

Р.М.Горбатюк, Н. М. Білан, Бережани, Україна
R. Gorbatur N. Bilan, Berezhany, Ukraine
e-mail: natalja_bilan@ukr.net

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ЕНЕРГЕТИКІВ

Анотація. У статті обґрунтовується актуальність та доцільність формування іншомовної компетентності майбутніх інженерів-енергетиків. Проведено теоретичний аналіз дисертаційних праць та наукових публікацій, які присвячені іншомовній компетентності фахівців різного професійного спрямування. Визначено ряд чинників, які зумовлюють процес її формування, а саме: об'єктивні, об'єктивно-суб'єктивні, об'єктивно-суб'єктивно-часові. Досліджено специфіку професійної діяльності фахівців енергетичної галузі. Подано авторське трактування поняття «іншомовна компетентність майбутніх інженерів-енергетиків», під яким розуміємо інтегральну ознаку особистості, що характеризується комплексом засвоєних іншомовних знань, практичних вмінь і навичок, рівень досягнення яких визначається здатністю вирішувати освітні, побутові, професійні, інженерно-управлінські, виробничо-технологічні, науково-дослідні, проектно-конструкторські завдання засобами іноземної мови. На основі проведеного анкетування, визначено рівень сформованості іншомовної компетентності майбутніх інженерів-енергетиків. Представлено характеристику практики студентів-енергетиків в іншомовно-професійному середовищі. З'ясовано, що іншомовна компетентність є невід'ємним компонентом професійної майстерності фахівців енергетичної галузі.

Ключові слова: іншомовна компетентність, іноземна мова, фахівець, майбутні інженери-енергетики, енергетична галузь.

ON THE PROCESS OF FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE FOR FUTURE ENERGY ENGINEERS

Summary. The article substantiates the actuality and feasibility of formation of foreign language competence of the future energy engineers. A theoretical analysis of dissertation papers and scientific publications devoted to foreign language competence of specialists in various professional fields is conducted. A number of factors which determine the process of its formation, namely: objective, objective-subjective, objective-subjective-time, are defined. The specificity of professional activity of specialists in the energy sector is investigated. The author gives her own interpretation of the concept of "foreign-language competence of future energy engineers", which is understood as an integral feature of the personality, characterized by a complex of foreign-language knowledge, practical skills and abilities, the level of achievement of which is determined by the ability to solve educational, domestic, professional, engineering and managerial, technological, research, design and development tasks by means of foreign language. On the basis of the conducted questionnaire, the level of formation of the foreign language competence of future energy engineers is defined. The characteristic of the practice of the students in a foreign-professional environment is presented. It is revealed that foreign language competence is an integral part of the professional skill of the specialists of the energy industry.

Key words: foreign language competence, foreign language, specialist, future energy engineers, energy industry.

Постановка проблеми. Прагнення України до рівноправного і конкурентоспроможного перебування у світовому енергетичному просторі, розширення міжнародної діяльності у галузі енергетики призвели до змін соціального замовлення щодо фахової підготовки майбутніх енергетиків у ЗВО. Зміст та якість професійної освіти повинні відповідати суспільним потребам сьогодення. У зв'язку з цим, ЗВО України, які здійснюють підготовку майбутніх фахівців за спеціальностями: 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», 142 «Енергетичне машинобудування», 143 «Атомна енергетика», 144 «Теплоенергетика», 145 «Гідроенергетика» [4], змушені здійснити перехід від традиційного освітнього процесу до інноваційного динамічно-компетентного, від накопичення програмних знань, умінь і навичок до розвитку і формування здатності критично мислити, практично діяти, приймати нестандартні рішення у виробничо-технологічних ситуаціях, проявляти ініціативність, застосовувати набутий досвід за кордоном, бути готовим до безперервної самоосвіти.

Сучасний ринок праці ставить нові вимоги до випускників енергетичних факультетів. Під час працевлаштування фахівців, які здобули вищу освіту за енергетичними спеціальностями, до уваги беруться професійні якості, фахові знання, практичний досвід. Важливим критерієм відбору майбутніх інженерів-енергетиків стають також знання іноземної мови та вміння здійснювати професійну діяльність в іншомовному середовищі. Роботодавці надають перевагу кандидатам, у резюме яких зазначено рівень володіння іноземними мовами. Відповідно до цього, проблема формування іншомовної компетентності майбутніх інженерів-енергетиків набула особливої актуальності у трансформаційний період розвитку держави.

Аналіз попередніх досліджень. У науковій літературі представлено низку досліджень з проблеми формування іншомовної компетентності майбутніх фахівців різного професійного спрямування, а саме: менеджерів (М. Бабинець), фінансистів (О. Клименко), економістів (Г. Копил, О. Загородна, О. Тинкалюк), журналістів (Л. Нагорнюк), медиків (Г. Архипова), інженерів автодорожньої галузі (Т. Герасимчук), спеціалістів з авіоники (Н. Глушаниця), фахівців у сфері інформаційних технологій (І. Вяхк), випускників природничих (Н. Микитенко), аграрних (Ю. Ніколаєнко), технічних (А. Андрієнко, М. Прадівляний, К. Якушко) та машинобудівних (І. Ставицька) спеціальностей. Однак, незважаючи на значну кількість наукових публікацій та дисертаційних праць, поза увагою дослідників залишилися фахівці енергетичної галузі, для яких знання іноземної мови є також необхідною умовою для здійснення професійної діяльності та своєрідним засобом підвищення рівня професіоналізму і перспективою майбутнього кар'єрного росту.

Мета статті полягає у визначенні та обґрунтуванні чинників, які зумовлюють процес формування іншомовної компетентності фахівців енергетичної галузі.

Виклад основного матеріалу. Євроінтеграційні процеси, які відбуваються в усіх сферах суспільного життя нашої держави, мотивують вивчати іноземні мови та сприяють багатомовності населення. Іншомовна компетентність займає друге місце в переліку ключових компетентностей, якими повинні володіти сучасні фахівці.

Необхідність формування іншомовної компетентності сучасного фахівця зумовлена наступними чинниками:

- об'єктивні чинники – це специфіка професії, яка визначає індивідуальні особливості, професійно важливі якості і відповідно технології формування і становлення іншомовної компетентності, адекватне та економічне використання матеріальних і технічних засобів її формування; характеристика освіти, яка забезпечує відповідність іншомовної компетентності соціальним, соціально-психологічним і соціально-перцептивним характеристикам майбутнього фахівця;

- суб'єктивні чинники – це рівень комунікативних і пізнавальних здатностей особистості, актуалізація потреби майбутнього фахівця у формуванні іншомовної компетентності; володіння іншомовними компетенціями;

- об'єктивно-суб'єктивно-часові чинники визначають послідовність формування іншомовної компетентності фахівця в залежності від типу інтелекту, професійно важливих якостей, життєвої і професійної ситуації [3, с. 14–15].

Іншомовна компетентність студентів енергетичних спеціальностей – це інтегральна характеристика ділових та особистих якостей майбутнього інженера енергетичної галузі, в якій виражається рівень засвоєних знань, умінь і навичок з іноземної мови, що є достатніми для формування професійного мислення іноземною мовою, здатність відстоювати свою точку зору в різних соціальних і лінгвістичних умовах [1, с. 59].

Аналіз Національного класифікатора України «Класифікація видів економічної діяльності» [2] та специфіки професійної діяльності фахівців енергетичної галузі, дав підстави визначити можливості використання іноземної мови майбутніми інженерами-енергетиками під час виконання посадових обов'язків та виробничо-технологічних завдань.

Професійна діяльність інженерів-енергетиків передбачає проектування, виробництво, експлуатацію, ремонт енергетичних комплексів, систем, устаткування. Проектування новітніх установок може здійснюватися

разом з іноземними енергетиками на правах партнерства. Іноземна мова є засобом, який суттєво впливає на реалізацію проекту та його успішність. Результати спільної діяльності можуть стати інноваціями в енергетичній галузі. У зв'язку з цим, фахівці-енергетики, керівники проектних відділів, інженери з підготовки необхідної документації, повинні на достатньо професійному рівні володіти іноземними мовами, як в усному мовленні, так і в письмовій формі.

Професійна картина енергетиків постійно розширюється й охоплює з кожним роком різні сфери зайнятості – від звичайних інженерів-енергетиків, які працюють в обласних енергомережах, приватних фірмах, на енергетичних підприємствах, ТЕЦ, АЕС, ГЕС, до енергетиків-дослідників, які займаються науково-винахідницькою роботою в проектних інститутах. Інженери-енергетики нового покоління повинні бути готовими до виконання функцій перекладачів. Це зумовлено розширенням міжнародних відносин, створенням спільних українсько-європейських енергопостачальних компаній, залученням іноземних інвесторів в енергетичну галузь держави тощо. Фахівці енергетичної галузі, які знають іноземні мови, можуть самостійно здійснювати службові відрядження в іншомовні країни, укласти угоди щодо виробництва електроенергії чи торгівлі нею, оформляти замовлення на придбання за кордоном нового устаткування, електророзподільної апаратури, електромонтажних пристроїв, читати та розуміти технічні характеристики та інструкції щодо їхньої експлуатації, обслуговування та ремонту.

Зазначене вище, дозволяє визначити сутність основного поняття нашого дослідження. Отже, іншомовна компетентність майбутніх інженерів-енергетиків – це інтегральна ознака особистості, яка характеризується комплексом засвоєних іншомовних знань, практичних умінь і навичок, рівень досягнення яких визначається здатністю вирішувати освітні, побутові, професійні, виробничо-технологічні, проектно-конструкторські, інженерно-управлінські, науково-дослідні завдання засобами іноземної мови в усіх видах мовленнєвої діяльності: аудіюванні, говорінні, читанні, письмі.

З метою виявлення ставлення майбутніх інженерів-енергетиків до формування іншомовної компетентності, було проведено анкетування студентів ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут», які навчаються за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».

Результати анкетування подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Ставлення майбутніх інженерів-енергетиків до формування іншомовної компетентності

Питання	Відповіді, %		
	так	ні	невпевнений
1. Як Ви вважаєте, іншомовна компетентність є невід'ємним компонентом професійної компетентності майбутніх інженерів-енергетиків?	93 %	6,6 %	-
2. Чи потрібно формувати іншомовну компетентність майбутніх інженерів-енергетиків під час навчання у ЗВО?	93 %	6,6 %	-
3. Чи погоджуєтесь Ви із словами Франка Сміта: «Знання однієї мови дозволяє увійти в коридор життя, знання двох мов відкриває Вам двері в цьому коридорі»?	93 %	6,6 %	-
4. Чи готові Ви здійснювати майбутню професійну діяльність в іншомовному середовищі?	26,6 %	33,3 %	40 %

Результати проведеного анкетування свідчать, що значна частина студентів (73,3 %) має недостатньо сформований рівень іншомовної компетентності. Однак, майбутні інженери-енергетики (93 %) усвідомлюють, що в сучасних умовах інтеграції та інформатизації суспільства, іншомовна компетентність виступає невід'ємною складовою професійної компетентності. Вони мають можливість, будучи ще студентами, набути фахового досвіду в іншомовному середовищі та сформувати професійні якості засобами німецької мови. Проходження практики студентами-енергетиками на фермерських господарствах Швейцарії (Agroverde, Samengärtnerrei, landwirtschaftliche Familienbetriebe) підвищує рівень іншомовної компетентності та розширює професійні знання у галузі автоматизації та електрифікації виробничих процесів, енергозабезпечення сільськогосподарських підприємств. Характеристика проходження практики майбутніх інженерів-енергетиків в іншомовно-професійному середовищі подана в таблиці 2.

Практика передбачає участь усіх студентів у вступному (ознайомлення з програмою практики), виїзному (відвідування виставок, елеваторів, заводів з виробництва біоенергії) та заключному (доповідь з обґрунтуванням актуальності проходження практики та здобутого досвіду) семінарах.

Під час проведення семінарів, виконання професійних завдань майбутні інженери-енергетики зустрічаються з наступними проблемами: швидкий темп носів мовлення; неможливість сприйняття мови на

слух; труднощі у подоланні мовного бар'єру; допускання граматичних помилок в усному мовленні; неготовність використовувати пасивний словниковий запас у комунікативних ситуаціях; недостатня обізнаність в технічній термінології.

Однак, незважаючи на труднощі, перебування інженерів-енергетиків в іншомовному середовищі сприяє підвищенню рівня володіння німецькою мовою та забезпечує формування її складових, а саме: комунікативної компетентності (спілкування з носіями мови; сприйняття німецькомовної інформації, отриманої від іноземних співрозмовників, з телебачення чи радіомовлення; читання місцевої преси; написання відгуку); лексичної компетентності (збагачення словникового запасу новими технічними термінами, синонімічними рядами, діалектизмами); фахової компетентності (ознайомлення з енергозберігаючими технологіями, можливостями забезпечення сільськогосподарських підприємств необхідною кількістю світла з мінімальними затратами електроенергії тощо); соціокультурної компетентності (розширення знань про Швейцарію як конфедерацію, її енергетичну галузь).

Таблиця 2

Характеристика практики студентів-енергетиків в іншомовно-професійному середовищі

Автоматизація та електрифікація виробничих процесів, енергетичне забезпечення с/г підприємства	Професійна компетентність	Іншомовна компетентність
Освітлення теплиць, парників світлодіодними лампами, фотоелектричними сонячними панелями.	Визначити спектр світла, довжину хвиль, виробництво парникового тепла тощо.	Здатність володіти німецькою мовою на розмовно-побутовому та професійному рівнях. Знання технічної термінології. Вміння перекласти
Подача кормів та води тваринам за допомогою автоматизованих апаратів, які управляються комп'ютером. Доїння корів доїльними установками.	Забезпечувати безперервну подачу електроенергії. Слідкувати за показниками на дисплеях апаратів під час доїння, подачі корму і води. Перевіряти справність транспортерів, які приводяться в дію електричними двигунами. Визначити денну норму споживання електроенергії.	характеристики енергетичного та електротехнічного обладнання. Практичні навички до непередбаченого мовлення іноземною мовою в непередбачуваних ситуаціях. Вміти граматично правильно записувати енергозатрати в журналі обліку.
Освітлення пташників, забезпечення інкубаторів безперервним надходженням енергії за допомогою світлодіодних ламп.	Слідкувати за правильним електроживленням, рівнем освітлення та тепла, при необхідності зменшувати чи збільшувати напругу, силу струму, потужність, опір.	Написати звіт про набутий досвід на господарстві. Створити індивідуальний проект, у якому представити враження від перебування у Швейцарії. Виступити з доповіддю на заключному семінарі.

Іншомовна компетентність відіграє важливу роль у майбутній професійній діяльності інженерів-енергетиків. У зв'язку з цим, основна увага ЗВО повинна бути акцентована на підготовку конкурентоспроможного фахівця енергетичної галузі, який міг би успішно поєднувати фахові знання з використанням іноземної мови та бути готовим до виконання професійних обов'язків в іншомовному середовищі. Рівні володіння іноземними мовами та спеціальності випускників енергетичних факультетів українських ЗВО повинні відповідати європейським стандартам. Це дозволить здійснювати майбутню професійну діяльність разом з іноземними фахівцями. Забезпечення рівноваги між попитом у висококваліфікованих фахівцях і пропозицією ЗВО у компетентних випускниках, які володіють іншомовно-професійними знаннями, задовольнятиме потреби суспільства і роботодавців в Україні та за кордоном.

Висновки. Підсумовуючи зазначимо, що іншомовна компетентність майбутніх інженерів-енергетиків – це складний феномен, формування якого зумовлене як зовнішніми (вимоги сучасного ринку праці, інтеграційні процеси, міжнародна діяльність, співробітництво з іноземними партнерами), так і внутрішніми чинниками (розширення світогляду, прагнення до самовдосконалення і кар'єрного росту, готовність до оновлення і збагачення знань іншомовною науково-технічною літературою, можливість працевлаштування та підвищення кваліфікації за кордоном, обмін професійним досвідом з іноземними колегами). Таким чином, знання

іноземної мови перетворюють майбутнього інженера-енергетика на активного та мобільного фахівця, всебічно розвинуту особистість, яка здатна застосовувати інноваційні технології в процесі здійснення професійної діяльності, як у власній країні, так і за її межами.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо у визначенні та обґрунтуванні структурних компонентів іншомовної компетентності майбутніх інженерів-енергетиків у технічних ЗВО.

Список використаних джерел:

1. Абросимова И. Н. К вопросу о структуре и компонентном составе профессиональной иноязычной компетентности студентов энергетического профиля. Вестник Кемеровского государственного университета. Кемерово, 2014. № 3 (59) Т. 1, С. 55–59.

2. ДК 009:2010. Національний класифікатор України «Класифікація видів економічної діяльності. [Чинний від 2012-01-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2010. 46 с.

3. Копылова Н. В. Психолого-акмеологические закономерности и механизмы становления иноязычной коммуникативной компетентности будущих специалистов в неязыковых вузах : автореф. дис. ... д-ра псих. наук : 19.00.13 / Российский ун-т дружбы народов. Москва, 2005. 54 с.

4. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266. Дата оновлення: 01.02.2017 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/248149695>.

УДК 378. 147

О.В. Гречановська, м. Вінниця, Україна / O.V. Hrechanovska, Vinnitsa, Ukraine
stellamondo05@gmail.com

**ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ФОРМ ПРИ ВИВЧЕННІ ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН В ТЕХНІЧНИХ ЗВО.**

Анотація. В статті розглядаються питання застосування інтерактивних технологій у технічних вищих навчальних закладах. Під час становлення фахівців, євроінтеграційні течії спрямовують модернізацію навчання, та сприяють його перетворенню з метою підвищення ефективності на основі застосування інноваційних технологій, які оптимально поєднуються з традиційними до яких віднесено ігрові форми. Аналізується сутність поняття гри у різних науках, її сутність, функції ігрової діяльності, значення гри в онтогенезі та психолого-педагогічному розвитку особистості. Розкривається важливість та необхідність використання ігрових форм в навчально-виховному процесі для кращого засвоєння знань, особливо під час вивчення в сучасних умовах гуманітарних дисциплін в технічних ВНЗ, тому впровадження ігрових форм в навчальний процес є актуальним і необхідним.

Описується авторська розробка та хід проведення гри «Пізнай тему», яку використовують під час лекційних занять з дисципліни «Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі» для магістрів. Перераховано ряд функцій, які виконує запропонована ігрова форма заняття та описано результативність за опитуваннями студентів які приймали участь у занятті.

Ключові слова: інтерактивні технології, гра, ігрові форми навчання, ігрова діяльність, авторська розробка гри, функції гри.

Abstract. The article deals with the use of interactive technologies in technical higher education institutions. During the formation of specialists, European integration trends are aimed at modernizing the teaching process and contribute to its transformation in order to increase its efficiency through the use of innovative technologies that are optimally combined with the traditional ones to which the game forms are assigned. The essence of the concept of the game in various sciences, its essence, functions of the game activity, the importance of the game in relation with the psychological and pedagogical personality development are analyzed. The importance and necessity of using game forms in the educational process for the better learning of knowledge, especially when studying in the modern conditions of humanitarian disciplines in technical universities, is revealed, therefore, the introduction of game forms into the educational process is relevant and necessary.

Describes the author's development and the course of the game "Know the topic", which is used during the

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

Гуревич Р.С., Опушко Н.Р., Поліщук А.С.

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА: ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ В ХХІ СТОЛІТТІ 5

Волошина О.В., Андрєєва В.І.

ДЕОНТОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛЯ 11

Джеджула О.М.

ДУАЛЬНА ОСВІТА ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ 15

Дольнікова Л. В ., Стечкевич Л. К.

ІНТЕГРАЦІЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗМІСТУ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩІЙ ШКОЛІ 19

Клочко В. І., Клочко О. В.

ДОСЛІДЖЕННЯ СТРУКТУРИ СКЛАДОВИХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ МЕТОДУ ГРУПУВАННЯ БАГАТОВИМІРНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ 23

Козяр М. М., Коваль І. С.

КОНКРЕТНО-НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ РЯТУВАЛЬНИКІВ 28

Коннова М. В.

ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ В УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ 31

Кордон Ю.В., Костецька В.В., Керницька Г.С.

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ У ПІДГОТОВЦІ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНОГО МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА 38

Пайкуш М. А.

ІНТЕГРАТИВНО-СИНЕРГЕТИЧНА ПАРАДИГМА У ФОРМУВАННІ ЗМІСТУ ПРИРОДНИЧОНАУКОВОЇ ТА ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ 42

Повстин О.В.

КРИТЕРІАЛЬНО - ДІАГНОСТИЧНИЙ АПАРАТ ВИМІРЮВАННЯ СФОРМОВАНOSTІ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ 47

Самохвал О.О.

MODERNISATION ISSUES OF GERMANY'S SYSTEM OF VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING: REVIEW AND ANALYSIS 51

Столяренко О. В., Столяренко О. В.

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ 55

Череп А.Д.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРЕДМЕТІВ ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ ДО ВИКЛАДАННЯ ЕТИКИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ... 60

Штифурак В.Є.

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНИХ ДОМАГАНЬ. 64

РОЗДІЛ 2
НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ
РЕФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»

Климчук А. М.

THE PECULIARITIES OF THE FOREIGN LANGUAGE ACQUISITION BY CHILDREN AT PRE-OPERATIONAL STAGE OF COGNITIVE DEVELOPMENT 69

Петрова А.І., Абрамович В. В.

ІДЕЇ УЧНЕЦЕНТРИЗМУ ТА ВЧИТЕЛЕЦЕНТРИЗМУ НА УРОЦІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ 72

Білик Т. С.

ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ 77

Доманюк О.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ВЗАЄМОДІЇ З СІМ'ЄЮ У ФОРМУВАННІ ДОБРОЗИЧЛИВОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ 81

Єресько О.В.

ФОРМУВАННЯ ВАЛЕОЛОГІЧНИХ ЦІННОСТЕЙ ДІТЕЙ-ПІДЛІТКІВ У ПРОЦЕСІ ВИХОВУЮЧОГО НАВЧАННЯ 85

Мазур К.В.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО ФОЛЬКЛОРУ 89

Матяш О. І., Катеринюк Г. Д.

ФОРМУВАННЯ ЗДАТНОСТІ УЧНІВ ДО МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ В УМОВАХ ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ 93

Наконечна Л.Й., Святецька Н. В.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ДІАГНОСТИКИ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЬ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ З МАТЕМАТИКИ 98

Поливана А.С.

ОСОБЛИВОСТІ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ (60-ТІ РОКИ – 70-ТІ РР. ХХ СТ.) 102

Рогульська О. О.

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ» 107

Савчук З. С.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ДО РОБОТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ПРОСТОРИ 111

Сіваш Т.Д., Осадчук С.Ю.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ЛІТЕРАТУРНО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ 116

Рибак І. В., Шахіна І. Ю.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ 120

Штифурак В.С., Гринькова Л.М., Гринькова О.Ю.

ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ АДЕКВАТНОЇ САМООЦІНКИ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ 125

РОЗДІЛ 3

ПСИХОЛОГО – ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ, ВИХОВАННЯ ТА РОЗВИТКУ УЧНІВ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО – ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ

Галузяк В.М., Давідчук А.О

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРОЦЕСУ САМОВИЗНАЧЕННЯ В РАНЬОМУ ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ 129

Богдадюк М. В.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НАРОДНИХ ХУДОЖНІХ ПРОМИСЛІВ 133

Дмітренко Н.Є., Доля І.В.

PROBLEM-BASED LEARNING: IMPLEMENTATION OF PBL IN TEACHING FOREIGN LANGUAGE 137

Каленський А. А.

ВІДКРИТЕ СЕРЕДОВИЩЕ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ: ЕТИЧНИЙ АСПЕКТ 141

Кізім С.С., Пампушко Т.В.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ У ЗПТО..... 145

Ліщун О.Д.

МЕДІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ НА ЗАНЯТТЯХ СОЦІАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ГУРТКІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ 149

Стечкевич О.О. , Якимович Т.Д.

ВИКОРИСТАННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНО-ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ 152

Сушенцева Л.Л.

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО КВАЛІФІКОВАНОГО РОБІТНИКА В УМОВАХ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА 156

Якимович О.Н., Бойко Н.І.

РОЛЬ КОГНІТИВНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ В ЕКСПЕРТНИХ СИСТЕМАХ НАВЧАННЯ 161

РОЗДІЛ 4

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В КОЛЕДЖАХ І ТЕХНІКУМАХ

Бідюк Н. М., Олеськова Г. Г.

ЗАСТОСУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПЛАТФОРМИ FLEXICARE 50+У ПРОЦЕСІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СЕСТРИНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ НІМЕЧЧИНИ 165

Біліченко О.В.

АНАЛІЗ ЗМІСТУ КОМПОНЕНТІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР 168

Чорна І.І.

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ 172

Жамардїй В.О.

ЗАГАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО МЕТОДИКИ ЗАСТОСУВАННЯ ФІТНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ..... 176

Колеснік К.А.	
ГРУПОВА ДІЯЛЬНІСТЬ: ДЕФІНІТИВНИЙ АНАЛІЗ	180
Кордонська А.В., Дрючило О.А., Асмоловська Т.В., Галушак Л.Б.	
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	184
Макогін О.В.	
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ-БУДІВЕЛЬНИКІВ У ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	188
Сидоренко Ж.В., Побережна М. В.	
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК АУТОАГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ОСОБИСТОСТІ ТА ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ МІЖСОБИСТІСНИХ СТОСУНКІВ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ	192
Якімець Ю.М.	
НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТУВАЛЬНИХ УМІНЬ У МАЙБУТНІХ ТЕХНІКІВ- МЕХАНІКІВ АВТОТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ	196

РОЗДІЛ 5

ПСИХОЛОГО – ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І МЕТОДИК НАВЧАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Авраменко Н.О.	
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ІНОЗЕМНИХ АБІТУРІЕНТІВ ВМНЗ ДО ОВОЛОДІННЯ ПРОФЕСІЙНОЮ ТЕРМІНОЛОГІЄЮ	202
Безуглий А. І. , Бойчук В. М., Уманець В. О.	
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ЧИННИК УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ	205
Ачкан В.В.	
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	211
Баглай О.І.	
ІНТЕГРАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ	215
Белкіна-Ковальчук О. В.	
РОЛЬ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ	219
Галушак І. Є.	
ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЕКОНОМІСТА ЗАСОБАМИ ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	224
Бідюк Д. Є.	
СТАНДАРТИЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ХОРЕОГРАФІВ У БРИТАНСЬКОМУ ДОСВІДІ	228
Бобрицька Г.С., Коржова О.В.	
ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У МАЙБУТНІХ ІТ-ФАХІВЦІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ЕЛЕМЕНТІВ ЛІНІЙНОЇ АЛГЕБРИ У КУРСІ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ	232
Браніцька Т.Р.	
КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ СФОРМОВАНOSTІ КОНФЛІКТОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНИХ ПРОФЕСІЙ	235

Бровчак Л.С.	
СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАТОРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	240
Брилін Б.А., Бриліна В.Л.	
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ У ПРОЦЕСІ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	244
Варава І. М.	
ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ЯК СУБ'ЄКТІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	247
Вовчаста Н.Я., Ключковська І.М.	
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩИХ ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	251
Воєвода А.Л.	
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДОСВІДУ З ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ВСТУПУ ДО ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ІЗРАЇЛЮ	254
Вороновська Л.П.	
МАТЕМАТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ	259
Гордійчук Г.Б., Яценко Н. А.	
ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ НА РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ-ЕКОЛОГІВ.....	263
Голюк О.А., Лазаренко Н.І., Гурал–Пулроле Й., Кук Т.	
РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА СТУДЕНТІВ НА МІЖНАРОДНУ АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ У ПРАКТИЦІ РОБОТИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ	268
Горбатюк Р.М., Білан Н. М.	
ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ЕНЕРГЕТИКІВ.....	272
Гречановська О.В.	
ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ФОРМ ПРИ ВИВЧЕННІ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН В ТЕХНІЧНИХ ЗВО.....	276
Гуцол Л. М.	
МОДЕЛЬ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В ПРОЦЕСІ ДОЗВІЛЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	280
Дембіцька С.В., Кобилянський О.В.	
ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ МАШИНОБУДІВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ В ПРОЦЕСІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	286
Добровольська Н.В.	
МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ РОЗВ'ЯЗАННІ ОПТИМІЗАЦІЙНИХ ЗАДАЧ... ..	290
Забавська Г. В.	
ДИДАКТИЧЕСКИЙ ПРИНЦИП ОПЕРЕЖАЮЩЕЙ МОТИВАЦИИ В ОБУЧЕНИИ МАТЕМАТИКЕ БУДУЩИХ ИНЖЕНЕРОВ ДОРОЖНОЙ ОТРАСЛИ.....	296
Зубко В. С.	
ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ ПРОФЕСІЙНОЇ УСПІШНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ....	299
Іванчук А.В., Буга О.І.	
ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ СУЧАСНОГО ВИРОБНИЦТВА В МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ	302
Ігнат'єва І.Н., Маліновська Л.В., Стребкова Д.В.	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО ПРОЦЕСУ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	307

Кадемія М. Ю., Кобиця А. П.

ВІРТУАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТРЕТЬОГО ПОКОЛІННЯ ЯК МОДЕЛЬ РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ 311

Козак Т. С., Швець О. А.

ДИЗАЙН-МИСЛЕННЯ ЯК ІНТЕРАКТИВНИЙ МЕТОД РОЗКРИТТЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ 315

Копняк К.В., Остапенко Т.А.

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИКИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ 320

Кравчук О. М.

ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ ПРИ НАВЧАННІ АНАЛІТИЧНОЇ ГЕОМЕТРІЇ..... 325

Крутий К.Л., Карук І.В.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ «ОСВІТНЯ ПОДОРОЖ» ЯК ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПАРТНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДИТИНИ І ДОРΟΣЛОГО 329

Кухтяк О.Я.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ 332

Лутковська С.М.

ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ БАКАЛАВРІВ –ЗАВДАННЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ У ВНЗ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ 337

Люльчак С.Ю.

ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ 341

Мисик О. С.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ТА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ 343

Михайленко Л.Ф. , Ковальчук М.Б.

ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ШКОЛІ 349

Найко Д. А.

ОЦІНКА ЯКОСТІ ЗАКРИТИХ МАТЕМАТИЧНИХ ТЕСТІВ 352

Невмержицька О.В. , Пагута М.В.

САМООСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА 360

Омельчук М. А.

ОБГРУНТУВАННЯ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ З НАДАННЯ ПЕРШОЇ ДОЛІКАРСЬКОЇ ДОПОМОГИ У МАЙБУТНІХ ПРОВІЗОРІВ НА ЗАСАДАХ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ..... 364

Осьмук Н.Г. , Швець О.Г.

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТІВ У СВІТЛІ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ 367

Павлюк Б.В.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА СФОРМОВАНОСТІ ПРОЕКТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ 371

Панасюк Т.Ю.

ПРОФЕСІЙНО – ТВОРЧА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА У МОРАЛЬНО – ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЗАСОБАМИ МУЗИЧНОГО ФОЛЬКЛОРУ 376

Петрук В.В.	
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА.....	379
Підлісничка Н. Г.	
МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ	384
Подзигун О.А., Петрова А.І., Ігнатова О. М.	
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ.....	389
Подорожний В.Г.	
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ	394
Солтик О. О.	
ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОЇ НАДІЙНОСТІ ФАХІВЦЯ У НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ.....	397
Струк А. В.	
ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В ТЕОРІЇ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ОСВІТИ	401
Терепа А. В.	
КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ .	406
Тимків Н. М.	
PERSPECTIVES OF HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT IN PETROLEUM INDUSTRY	411
Тютюн Л.А., Соя О.М.	
ВИКОРИСТАННЯ ПАКЕТІВ ПРИКЛАДНИХ ПРОГРАМ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	415
Фрицюк В. А.	
АКТИВІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ	422
Хлипавка Г. Г.	
ВИЗНАЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	425
Холковська І. Л., Московчук О. С.	
ОСОБЛИВОСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ЯК ЧИННИКА ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ.....	430
Швець В. О., Тітова О.В.	
ІНКЛЮЗИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ МАТЕМАТИКИ.....	435
Шевчук О.Ф.	
ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ СІЛЬСЬКОГО КОЕФІЦІЄНТА НА ПРОГНОСТИЧНУ ВАЛІДНІСТЬ КОНКУРСНОГО БАЛА СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ	439
Шейко А. О.	
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І МЕТОДІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	444
Штепура А. П.	
ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА	446
НАШІ АВТОРИ:	451

Наукове видання

**СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ В
ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ:
МЕТОДОЛОГІЯ, ТЕОРІЯ, ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ**

Збірник наукових праць

С 91 Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців:
методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. - Випуск 52 / редкол. - Київ-Вінниця: ТОВ
фірма «Планер», 2018. - 465 с.

Відповідальний за випуск	Р.С. Гуревич
Оригінал-макет	С.Ю. Люльчак
Технічний редактор	О.Ю. Бойчук
Комп'ютерний набір	Л.А. Любарська
Дизайн обкладинки	Р.П. Медведєв

Збірник наукових праць включено до наукометричних баз:
Index Copernicus, Google Scholar, Україніка наукова

Збірник наукових праць «Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми» включено до переліку наукових фахових видань України у галузі «Педагогічні науки» (наказ Міністерства освіти і науки України № 1328 від 21 грудня 2015 року).

**Засновник Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського**

Офіційна веб-сторінка журналу:
<http://vspu.edu.ua/faculty/imad/sc.php>

**Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації –
серія КВ № 8417. Видане 06.02.2004 р.**

Підписано до друку 01 червня 2018 р.
Формат 60x84/8.

Папір офсетний. Друк різнографічний.
Гарнітура Times New Roman. Ум. др. арк. 25
Наклад 100 прим.
ТОВ Фірма «Планер»

Реєстраційне свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців серія ДК №3506 від 25.06.2009 р.

21050, м. Вінниця, вул. Визволення, 2
Тел.: (0432) 52-08-64; 52-08-65

<http://www.planer.com.ua> E-mail: sale@planer.com.ua

Scientific Edition

MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES AND INNOVATION METHODOLOGIES OF EDUCATION IN PROFESSIONAL TRAINING: METHODOLOGY, THEORY, EXPERIENCE, PROBLEMS

Collection of Scientific Papers

C 91 Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training: Methodology, Theory, Experience, Problems // Collection of Scientific Papers. - Issue 52 / Editorial Board. - Kyiv-Vinnytsia: TOV «Planer», 2018. - 465 p.

Editor-in-Chief	R.S. Gurevych
Layout	S.Yu. Liulchak
Technical Chief	O.Yu. Boychuk
Computer typesetting	L.A. Liubarska
Cover Design	R.P. Medvedev

Collection of Scientific Papers is abstracted and indexed in scientific services:
Index Copernicus, Google Scholar, Ukrainika Naukova

Collection of Scientific Papers «Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training: Methodology, Theory, Experience, Problems» is listed in Special Editions of Ukraine in «Pedagogical Science» (Order of Ministry of Education and Science of Ukraine № 1328 of 21.12.2015)

Founder Vinnytsia State Mykhailo Kotsiubynskyi Pedagogical University

Webpage of journal:

<http://vspu.edu.ua/faculty/imad/sc.php>

**Certificate of state registration of the printed source of mass medium KB № 8417
Published of 06.02.2004.**

Signed of 01.06.2018

Format 60x84/8.

Offset paper. Risography print.

Typeface Times New Roman. Ум. др. арк. 25

Bill of 100 copies.

Publisher TOV «Planer»

Certificate of state registration of printed source in
State Register of publishers DK № 3506 of 25.06.2009

21050, Vinnytsia, Vyzvolennia St., 2

Tel.: (0432) 52-08-64; 52-08-65

<http://www.planer.com.ua> E-mail: sale@planer.com.ua